

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. nr 20

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor.; pe 1/4 de an 5 cor.; pe 1 lună 2 cor. Arta de Duminecă pe an — 4 coroane. — Pentru România și strălățate pe an: 40 franci.

Manuscrisurile nu se napofază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. n-20

INȘERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și înșertianile sunt a se plăti înaintea în Arad.

Scrișori neșramoate en primese.

TRIBUNA POPORULUI

Din Camera României.

(*) În ședințele dela 12 și 14 Decembrie n. ale Camerei s'au roșit cuvinte care trebuie reținute, căci au o mare importanță pentru chestia națională. Ne interesează mai de aproape chiar și pe noi, Românii din statul ungar.

Desbătându-se adică asupra proiectului de Răspuns la Mesagiul liberalului Sterea vorbind despre chipul cum la 1899 conservatorii au venit la guvern, a condamnat descinderea în stradă pentru a lua puterea.

Imediat dl Carp, șeful uneia dintre cele două fracțiuni conservatoare, fracțiune din care fac parte toți junimiștii, conservatorii ca dl N. Filipescu și neofiiți ca Delavrancea, a luat cuvântul și a zis (în ședința dela 12 Dec. n.):

„Eu îl aprob pe dl Sterea cu atât mai mult, cu cât nu m'am scoborit nici odată în uliță. Prezența mea în fruntea partidului conservator e o garanție că nu ne vom mai scobori în stradă și cred că vom avea aci un progres statornic.”

În ședința dela 14 Decembrie vorbind asupra aceleiași chestii — scandalul din strada Enei, în urma căruia au venit la putere în luna Aprilie 1899, conservatorii, — dl Marghiloman, junimist de frunte, fost în mai multe rânduri ministru, a zis:

„Eu am fost în strada Enei, pentru că am fost la Dacia. Dacă o spun, nu e pentru a revendica o glorioasă, ci pentru a mărturisi o greșală.”

Declarația aceasta francă, a fost primită cu aplauze de Camera și îndată după dl Marghiloman a luat cuvântul dl prim-ministru Sturdza, care privitor la lupta din 1899 a partidului conservator — atunci sub un singur șef — a zis:

„Ieșirea din strada Enei e adevărat o mare greșală. Liberalii nici odată n'au întrebuințat foc și sabie în luptele politice interne. E o deosebire între strada Enei și Clementei. Partidul liberal n'a ieșit în strada Clementei să facă revoluți; era vorba de un omagiu pentru un mort. În strada Clementei, liberalii s'au retras la somația procurorului, ceea ce n'a s'au întâmplat în strada Enei, unde s'au adus oameni pregătiți cu ciomege și pietre și se făcuse apel la soldați să nu-și facă datoria. Noi naționalii liberali luăm act cu recunoștință de declarația d-lui Marghiloman că nu vor mai fi ieșiri în stradă și nu vor face acte de obstrucționism parlamentar.” (Aplauze).

Ca să înțelegem deplin importanța acestor declarațiuni, trebuie să ne reamintim, că înverșunata campanie ce a început în sala Dacia și s'a terminat în strada Enei, unde s'a aruncat cu petri chiar asupra armatei, s'a pornit pe chestia națională. Dl Take Ionescu, pa basa informațiilor ce-i dase popa Voina din Brașov, afirmase că dl D. Sturdza vrea perirea școalelor române din Brașov, că numai pentru a-i aservi pe Românii ardeleni guvernului Bánffy, nu dă renta. Drept mărturie că primul ministru al României tradează, s'a mai

invocat apoi o plâsmuire alui Ieszenzky. Pe scurt, s'a făcut un tărăboiu nemași pomenit, și chiar fruntași liberali ca Costinescu au fost seduși, în partidul liberal se făcuse o disidență, și guvernul Sturdza s'a retras.

Atât de mult vuietul luase locul dreptei judecări, că, desigur, pentru a mai împrăștia dușmănia ce se puse în această campanie, M. Sa Regele Carol I primind dimisia d-lui Sturdza, îi scrisese acestuia următoarele:

Scumpul meu domnule Sturdza!

Primind cu vie părere de rău demisiunea cabinetului presidiat de Domnia ta, privesc ca o datorie a-ți mulțumii pentru serviciile ce ai adus țării și pentru credința ce Mi ai dovedit în timpul cât Domnia ta ai fost în capul guvernului. Iubirea de patrie, devotamentul către Tron și simțământul de datorie, de care ai fost însuflețit, Mă îndreptătesc a nădăjdui, că vei avea încă adese ocațiuni a-ți închina munca și activitatea pentru binele iubitei noastre Români.

Cu această datorință îți reînnoiesc, scumpul meu domnule Sturdza, și încredințarea simțământelor Mele de înaltă stimă.

CAROL.

București.

în 11 Aprilie 1899.

Cu toate acestea, spiritul de partid covârșea atât de mult, că alegerile ce urmau s'au dat pe platforma: liberalii-s trădători! Trădători pentru că dl Sturdza n'a dat renta în mâinile popii Voina, ci ținea ca chestia să se rezolve pe cale diplomatică, ear nu la tribunal, unde dl Voina plecase întovărășit de altfel d'un avocat nu-mai puțin important ca dl Titu Maiorescu.

Ce să insistăm însă? Cine nu cunoaște amănuntele? Doar au fost publicate în ziare. Îndeosebi, cititorii noștri o cunosc bine, deoarece ce publicat-am și acte diplomatice cari dovedeau, că dl Sturdza nu putea da banii lui Voina fără a primejdui existența școalelor române din Brașov. Se dovedea apoi, că dl Sturdza ținea ca renta să se dea mitropoliei din Sibiu și negociașe cu mult tact afacerea.

Cine nu-și aduce apoi aminte de felul cum s'a rezolvat chestia rentei, cum guvernul conservator a dat renta în mâinile guvernului maghiar, cum cea mai înaltă și mai competentă autoritate bisericească a noastră, Congresul Național Bisericesc, chiar prin rostul d-lui Cozma, amic al conservatorilor, a protestat contra chipului cum s'a rezolvat afacerea și a îndrumat pe mitropolit să intervină pentru a se repara știrbirea ce i-s'a adus autonomiei noastre bisericești?...

Scurt: conservatorii n'au putut să o rezolve cum ziceau că ar fi o crimă națională dacă nu s'ar rezolva. Noi nu li-am adus acuzări, după cum nici liberalii nu li-au strigat că-s „trădători”... Întreaga obște română s'a lămurit însă și s'a convins, că dl Sturdza departe de a fi voit să cedeze lui Bánffy, dar dincontră, a apărut dreptul nostru autonom ca noi să dispunem de rentă, și că la noi afară de câțiva frați greco-catolici, desigur incompetenți, nimeni nu s'a arătat încântat de

chipul „sublim” cum s'a rezolvat chestia rentei.

Pentru campania selbatică d'atunci d-lui Sturdza i-s'a dat deci curend satisfacție. Pe lângă chipul cum conservatorii au rezolvat afacerea rentei, s'a adăugat faptul că liberalii cari se despărțiseră de dl Sturdza pe chestia națională, s'au reîntors numai de cât la matcă, vându-și greșeala și mărturisind-o.

Și mai mare va fi fost însă satisfacția d-lui Sturdza când bărbat de stat ca d-nul Carp și Marghiloman, vin și mărturisesc greșeala ce s'a făcut, înainte cu doi ani, când pe chestia națională s'a dus o campanie și nedreaptă și primejdioasă.

În cât ne privește, avem și noi o mare satisfacție. Am fost adică singurii cari am protestat, când în „Tribuna”, dela Sibiu desechilibratul director d'atunci purta campanie contra întâiului sfetnic al Regelui Carol I și Românii d'aici, cari nu secundau aceste campanii și nu credeau că Daianu l'a „înmormântat” pe primul-ministru al României, erau taxați drept niște „unelte josnice ale trădătorului”...

Avem norocul că acel tip nu mai e în presa română: ar fi altfel în stare să susțină că dl Sturdza „i-a cumpărat” voturile pe d-nul Carp și Marghiloman! Altfel cum să mărturisească ei în plin parlament că a fost o greșală scandalul din strada Enei, despre care pe acea vreme organul sibiitan scria articole pline de elogii.

Am ținut să ne oprim asupra celor rostite în Parlamentul României privitor la o chestie care atât de mult îi învrăbise chiar pe luptătorii cei mai încercați ai Românilor din statul ungar. Sperăm că și cuvintele d-lor Carp și Marghiloman vor contribui să se rușineze cei cari după scandalul din strada Enei iubiau și să se lămurească chiar cei mai îndărătnici.

La Curte s'a desbătut eri asupra alegerii din Verbó, unde ales a fos naționalistul slovac Valasek. Un jude al Tablei din Pojon a fost delegat să ancheteze asupra acuzărilor aduse în petiție precum și să asculte martorii propuși de avocatul apărător Faynor.

Conferența de Duminecă.

Conferența pe care au ținut-o Duminecă fruntași partidului național român în Arad a avut drept urmare că în congregația de Lună Români au avut un succes cum nu s'a înregistrat de mult.

Să ne explicăm. Considerăm succes mare nu faptul că dintre 10 protopretori sau ales și doi Români, nici că la locul de vice-fisc am reușit să alegem pe dl dr. Ilie Precupaș, cu care la alegerile trecute n'am isbutit, ci succesul cel mare este că solidaritatea, care s'a proclamat în conferința de Duminecă, a fost respectată de toți aderentii partidului național, așa că ne-am prezentat în fața concetățenilor

noștri maghiari în chip ce numai respect li-a insuflat.

Ceea-ce s'a și observat de altfel, pentru-că d. comite-suprem Urbán s'a purtat nu se poate mai urban față de noi, ceea-ce, desigur, dacă lui îi face onoare, apoi și pe noi ne poate înveseli, căci la urma urmelor scopul e să ne înțelegem, căci suntem fii aceleiași țeri iubite.

Conferența noastră de Duminecă mai are de altfel și altă însemnătate: ne-am constituit de nou, și hotăriri s'au luat și pentru o mai perfectă organizare pe toate terenurile.

Dăm în următoarele un resumat despre cele petrecute.

Președintele M. Veliciu după ce mulțumește membrilor că s'au prezentat în număr atât de frumos, face o istorică ochire supra luptelor în comitate sub regimul absolutistic și apoi sub cel alui Tisza. Nu e greu pentru nimeni să judece când era mai bine: atunci aveam comite suprem român, limba oficială era d'asemeni română, azi însă nici în comune nu mai e limba română oficială, ba nici măcar paralelă. Întrebă asupra cauzelor și află că de vină sunt legile rele, executarea și mai detestabilă și — slăbiciunea noastră. Cele dintăiu două cauze nu stau în puterea noastră să le înlăturăm. Cea din urmă însă da. Sper că vom și face ca în viitor să meargă lucrurile și mai bine. E necesar pentru acest scop să fim cu toții devotați în luptă și solidari în procedare. Schițează ce a făcut biuroul, a cărui mandat expiră cu ziua de azi. Cine are de zis ceva, roagă să spună fără genă, căci numai așa, cu inimă deschisă lucrând, putem îndrepta scăderile. Mulțumește pentru încredere și depune, în numele întregului comitet, mandatul. Pentru dosbateri propune a se aclama cineva president ad hoc.

Toți aclamă pe d. Veliciu, care din parte-i numește notar ad hoc pe d. T. Vașan. C. Lazăr în calde cuvinte mulțumește președintelui pentru înțeleapta conducere a partidului, pentru zelul cu care a luptat în comitat și-l asigură de devotamentul tuturor. Cu așa fruntași, zice, și noi, soldații dela periferie, avem toată încrederea în succesul final.

Russu Șirianu propune ca și pentru noul period de 6 ani să se aleagă president dl Veliciu (lungi și calduroase aclamări) ear întreg comitetul d'asemeni să rămână cum a fost, drept semn al mulțumirii și încrederii generale.

Deși atât dl Veliciu cât și Dr. St. Pop stăruie să se facă altă combinație, de pildă să se aleagă vice-president protopopul Groza, totuși unanim se stăruie ca comitetul să rămână cum a fost. Ambii mulțumesc pentru încredere. Pun însă o condiție: soldații din provincie să-și facă toți datoria, să răspundă la apelul din centru și să respecteze disciplina.

Președintele pune apoi în discuție atitudinea ce trebuie observată în congregație cu prilejul restaurărilor.

După-ce vorbesc Dr. Pop, Dr. Oncu, Teran, Russu Șirianu, S. Secula, Raicu și alții, unanim și cu mare însuflețire se decide solidaritatea cea mai bine înțeleasă. Ce va decide majoritatea, să fie poruncă pentru toți. Minoritatea să se supună absolut interesului obșteșc — de-a ne prezenta în luptă toți una! — să se supue ori-ce interes personal; nici un angajament luat deja, de unii membrii, nu poate să altereze hotăririile partidului. Cine n'ar respecta conșlusul, își va trage consecvențele.

Se discută apoi asupra candidărilor. Discuție mai lungă s'a încins numai în jurul candidărilor la postul de vice-fisc, unde-s doi români.

Considerând că sunt doi Români, că dacă vom împărți voturile între dînșii, cad amândoi; considerând că noi ne-am mai grupat în jurul numelui d-lui Dr. Ilie Precupaș, Russu Șirianu propune

ca dl Precupaș să fie considerat drept candidat al partidului nostru (acclamări puternice). Toți să-și dea deci votul pentru dl Precupaș și să îndatoreze a face același lucru și membrii cari vor veni numai mâine în Arad.

Teran spune că are angajamente pentru dl Dr. Rosvan.

Deoarece dl Stan (Cherechiu) și *Turic* (Otlaca) spriginesc și ei această candidatură, după o discuție mai lungă chestia se rezolvă prin votare, prin ridicarea de mâni, constatându-se că numai 4 sunt contra candidării dlui Precupaș, a cărui talent de jurist în cuvinte foarte calde îl scoate la iveală dl Dr Pop, care face elogii și lui Dr. Rosvany.

Russu Șiriani propune ca dl Dr. St. C. Pop să intervină pe lângă dl Rosvany a-și retrage candidatura, ca nu cumva la alegerea voturilor Românilor să se împartă. Se primește.

DIN ROMÂNIA.

O scrisoare prețioasă. În luna Septembrie, A. S. R. Principele Carol a manifestat dorința de a poseda harta României lucrată de institutul geografic al armatei. D. general Brătianu, directorul institutului, s'a grăbit a satisface cererea A. S. R. Principele Carol, care i-a adresat următoarea scrisoare de mulțumire din Sinala:

„Am primit harta țării noastre în 5 exemplare. Mulțumesc.

Carol.

D. general Brătianu a dispus ca această scrisoare să fie pusă în o ramă bogată și păstrată în sala de onoare a institutului.

Tanuri nouă. Tragerea cu noul tun, care se urma pe câmpul Cotroceni s'au terminat. Rezultatele debândite sunt satisfăcătoare. La aceste experiențe au asistat și d-nii miniștri Sturza și Ionel Brătianu; de asemenea și toți ofițerii superiori din garnizoană.

Poftim treabă!

Brașov, 15 Dec.

În numărul din 2/15 a l. c. al „*Tri-bunei Poporului*” s'a fost amintit în câteva cuvinte, că înalta Curie a luat la dezbateri și faimoasa alegere de deputat din Margitta. S'a amintit și despre o epistolă, care o adresase Örley, în care cerea paralele căci i-se isprăviseră.

Epistola lui Örley e prototipul cel mai sincer al alegerilor liberale, săvârșite sub scutul falnicilor guverne soviniște. Rătăcit conținutul ei:

Iubite amici!

Miserabilul desvoaltă o agitație colorată și lucrează cu putere mare. Szatmări de

fapt agită prin comunele ungurești: că vi nărsăritul și producerea tutunului vor fi scoase de sub monopol; cei mai săraci vor fi scutiți de dare, moșioarele proprietarilor mici vor fi inalienabile și afară de aceea dinșil vor trebui să facă serviciu militar numai câte un jumătate de an. Pe viași li înbracă în bani. Sz. Mozi a alergat la Pesta și a adus de acolo bani și acum s'au apucat cu toată puterea de valași.

Eu mi-am cheltuit deja toate paralele (circa 8000 florint), căci a trebuit să-mi asigurăm oamenii deoarece ce notarii înșiși nu pot aduna alegătorii. În fiecare comună am designat oamenii cu vază — în comunele mai mari 10—15, în comunele mai mici 3—4 oameni, — cari au luat asupra lor să adune și conducă oamenii; fiecare dintre aceștia a trebuit să li se dea câte 10 fl. Oamenilor asemenea a trebuit să li se anticipeze spesele de drum și victuale, în unele locuri 3 fl. în altele 5 fl. Afară de aceasta în Margitta banchet mare, în Széplak și celelalte comune spese cu desăvârșire și scoaterea stegului. Aceste toate le-am și plătit: dar' mi-au gătat banii!

Te rog cu insistență, ca să-mi procuri prin Sz. cole 2000 fl., cari ți le cerusem în epistola mea trecută; ear' dacă această nu ar fi cu puțință, cel puțin o mie nemijlocit și în grabă să îmi trimiți; căci de nu voi avea în ziua alegerii barem 1000 fl., pua în joc succesul sigur.

Ar fi foarte necesare cele 2000 fl. căci unor comune și cortezilor principali trebuie să le plătesc și ulterior.

Scază pentru incomodare.

Al tău sincer devotat:

Örley Kálmán.

Epistola e datată în Margitta la 29 Sept., ear adresa sună comitelui B öby în O adea-mare.

Poftim treabă!

Acum ce naiba să mai zici, când vezi și lucruri de acestea? Să te prindă mi rarea, sau doară să te umfle risul.

Atâta și mai toacă la urechi cu liberalismul lor, cu legea cutare, cu dreptul cutare, Indoapă jurnalele judeo maghiare cu laude până într'al 7-lea cer adresate guvernului și organelor sale și când e la adică, se dau de gol.

Până și fișpanul să aibă amestec în lucrurile acestea! Apoi la anul acestora trebuie să ne mirăm o leacă. Barem din complexanță, dacă nu din alte motive, căci doar bietul român îl ține pe fișpan la ceva supraomnesc. Ba — mă rămășesc — sunt și de acci creștini bun, cari de când sunt pe lumea asta n'or mai văzut fișpan și încă nu știu ce o fi și ăla.

Și apoi — risun tenacis — în ședința primă a Curiei, aducându-se pe tapet și epistola de mai sus, apărătorul lui Örley se exprimase, că i-ar plăcea să vadă originalul epistolei până atunci nu se poate declara în privința aceleia.

La văzut, căci avocatul contrar alegerii imediat se sculase și apropiindu-se de Toma necredinciosul îi arată originalul.

Poftim treabă.

Și cu ce s'a apărut Örley față de această epistolă? A zis, că epistola nu conține nimica adevăr! A scris-o în momente de agitație și a avut de scop cu dinsa, ca să căstige parale pentru acoperirea de spese constituționale. (alkományos kiadások!) Hm! frumoasă treabă.

Apoi una să-i spunem și dlui Örl y. Nu credem, că Românii alegători din cercul d sale ar fi fost chiar așa de nesaturaveri. Alții, alții au fost aceia, la cari le-au trebuit bani! Că doară la români li e tot atâta de vor avea de deputat pe Örley sau Szatmáry, nici unul nici celalalt nu face nimica pentru ei. Alții sunt aceia, cari au avut lipsă de banii d sale; căci doară deputăta e un oficiu de încredere, ear dacă încrederea lipsește, trebuie câștigată! Cum a câștigat-o d-sa aceea-i altă căciulă, pe care am învățat a o cunoaște din epistola de sus.

Să ne erte d sa, dar' e proastă căciula.

Victor Pop.

Din Bucovina.

Deșteptarea poporului, noui ziar național român a apărut, având în fruntea numărului de probă urmatorul apel:

Fraților Români!

Partidul popular național a hotărât, ca să scoată o nouă gazetă românească pentru trebuința le mai ales ale sătenilor și tărgo veșilor noștri români. Eată că astăzi prefacem hotărârea în faptă și cu inimă plină de dragoste pentru ferișirea poporului nostru punem tuturar cărțurilor la îndemână gazeta „*Deșteptarea poporului*”, anume scrisă pe înțelesul tuturar.

„*Deșteptarea poporului*”, care o vom scoate de două ori pe lună, va fi parurea gata să scrie despre toate lucrurile frumoase și de folos pentru neamul nostru. Ea va scrie despre:

Drepturile și datoriile noastre după legile împărătești și cum să ne arătam neamul la mâna acelor legi;

Lucruri de ale bisericii și școlilor;

Trebi de ale gospodăriei și va da povești asupra chiverniseli cu averile și cu banii;

Mășteguri și negături și va da povești cum să le deprindă și oamenii noștri, că ar fi păcat de Dumnezeu, dacă nu s'ar apuca de dinsele;

Înșălăciuni și nedreptăți, ce se fac pe socoteala bietului nostru popor românesc.

„*Deșteptarea poporului*” va mai scrie și lucruri înțelepte și frumoase din învățăturile creștinești și istoria neamului românesc, va tipări povești, cântece și alte istorioare bune de citit; va mai aduce vești și întâmplări de prin satele și orașele țării noastre, precum și din lumea mare.

Numerii din „*Deșteptarea poporului*”, cari li scoatem în luna lui Decembrie li trimitem tuturar, cari vreau să le aibă, în dar și pentru ele nu se va socoti nici o plată.

Dela anul nou 1902 începe anul de abonament și rugăm pe toți cărțurarii de prin sate și de prin țeguri, ca să aboneze „*Deșteptarea poporului*”, căci ea va fi de cinste și de folos pentru ori ce casă românească.

„*Deșteptarea poporului*” o vom scoate de două ori pe lună, tot la 1 și 15 ale fiei cărei luni după călindarul vechiu bisericesc.

Prețul ei pe an este numai patru coroane, ca să-i poată plăti și cel mai nevoiaș gospodăru român.

Fraților ramâni!

Cu ajutorul lui Dumnezeu și împinș de dragostea pentru poporul nostru românesc ne-am prins de munca grea ce o avem cu tipărirea gazetei „*Deșteptarea poporului*”.

Să stăruim dară din răspuneri, ca toți cărțurarii români de prin satele și orașele țării noastre să fie să plătească „*Deșteptarea poporului*” că numai așa se va deștepta poporul românesc și va fi luminat și fericit!

Comersul „Junimeii.”

Oaspeții. — Felicitările. — Ovațiunile și corul. — Gospodăru P. Percec. — Memoria lui V. A. Urechii.

Voiu să ating o vrednică manifestațiune a societății Academice „Junimeii”, comersul ei din 9 Dec. n. a acestul an.

Comersul a fost ziua festivă a inaugurării anului al XXV-lea din viața „Junimeii”, având loc în sala filarmonică; publicul românesc a fost bine reprezentat prin tot ce au Cerășuții și jurul distins și ales. Logele — cuprinse de un ne-așteptat număr de dame, ear jos, oaspeții înșirați la mese lungi și albe de-a lungul spațioaselor sale. La masa de mijloc aproape o sută de Junimeii, ear în numărul lor apropiere reprezentanții cabinetelor de lectură dela sate — tot atâția gospodari cu plete lungi, la portul lor de acasă, purtând peste umăr treicoșorul înălțime de-o palmă.

Țin să adaug și de numărul mare al depeșelor de felicitare, soșite nu numai din Bucovina, ci și dela societățile-surori „România Jună”, „Carmen Sylva”, „Petru Maior”, precum și dela privați până și de prin Basarabia, România, Bosnia, Banat și Părțile-ungurene. „România Jună” din Viena și-a delegat și doi reprezentanți.

Atât din fețele oaspeților prezenți, cât și din corținutul călduros al felicitărilor se puté conchide, ca o dovadă de sine grăitoare, vrednicia și trecere Junimeii în afară precum și felul cum ea este înșurăgiată din afară.

La orele 9 seara a fost deschis comersul de cătră pres. soc. Eus. Antonovici prin o vorbire, la început aventată, care în partea a doua devine o dare de samă despre starea societății și activitatea ei în anul administrativ expirat. A remarcat mai ales seratele literar — declamatorice —

Fără noroc...

Adâncă noapte. 'ntunecos mister
În brațul său viețile cuprinde
Din veacuri. Astăzi ești cum s'aprinde
Lumina nopții sus pe mândrul cer...

Pe-rând, mărunte stele 'n jurul ei
S'adun și dau lucire albă nopții.
Dormind, cei vil asemeni sunt ca morții...
Inger, pzește pruncii mititei.

Din plămădirea negrei vecinicii
Apare moartea, galbină ca efara.
De spaimă se cuprinde 'n codru fiara —
Nu vrea să iese azi din vizuini.

Sburdalnic vînt, sburând din depărtări,
Pe cer îngrabă negri nori adună.
Se stîng și stelele și alba lună
Și 'ntunecimea bate lung cărări...

Spre al odichnel pacnic, tainic loc,
Aripe negre moartea azi întind,
Sub brațul său morminte reci cuprinde..
Trei zac acolo... trei fără noroc...

Pornește vîntul, jalnic povestind
Destăinuirea morții fără milă...
Și fulgere prin nori se resfră
Intunecime filăcărând isbind...

...Și au crescut ca două mandle flori...
El — sprinten, ager, zeul de frumseță...
Ea — c'un suris la mort să-i dea viață...
Și ochii ei — ca razele din zori...

Și stăpăniți de dulce, cald flor,
Simțitu-s'au la prima lor privire.
Și înrobiți de dulcea lor iubire...
Pătrunși d'un gând, de-același tainic dor...

Ca 'n lacul pacnic, ce-i de-odat' atins,
Cum undele rotind în larg să-nșiră:
Nestîmpărate patim se resfră
În sufletul de dragoste aprins...

Și ce durcea la-l tinereței scut,
Alargă 'ndată ingerul de pază:
Un demon rău de asupra lor veghiaș
Ducend perirei farmecul născut...

El, zamislit al cipei de păcat —
Avea cu ea din vreme p'acelaș — ...
Și mama lui — și lumea lui — uitată...
În suflet azi — de soră l fermecat...

Și... dragostea nu cere nici un sfat,
Binecuvintă clipa ce să-mbie...
Destăinuirea crudă nu-l re'nvie
Al sufletului farmec sfânt — sfărmat!

Apoi? Să plângi... Păcatul din trecut
Prin fil găsește crudă răsbunare...
Din sânge cald — perire ah! răsare...!
Pe buză 'ngheța dulcele sărut...

Puțiu e azi, puțiu mormântul lor,
Ferit e de viețitorii din lume...
Perdut le este jalnicul lor nume
Și stîns pe veci nemărginitul dor...

Să cerceteze victime la vii,
Dispare moartea galbină ca efara...
Vai, tremurând din codru iese fiara
Cătrierând sălbaticie puștii...

Pe luncă zace vîntul adormit...
O bîndă stea de printre nori răsare,
Făcendu-i nopții splendiidă cărare:
Un vis frumos — în sufletul tradit...

Arad, 1901.

Al. Aciu.

FLOAREA DE LOTUS.

Legendă indică de Henrick Sinkiewicz.

Într'o noapte senină cu lună înțeleptul
și marele Kryschna sta cu totul logăndurat
și zise:

„Credeam că omul este cea mai frumoasă
creatură de pe pământ, — și greșeam.
Iată o floare de Lotus legănată de adierile
nopții. Cu cât este ea mai frumoasă decât
toate viețuitoarele! Foile ei s'au deschis
sub lacul argintiu al lunii — și nu mai
pot să-mi întorc privirea dela ea...”

„Negreșit, între oameni nu există așa
minune” — adause dînsul oftând. Dar după
o clipă își zise:

„Pentru ce eu, zău fiind, n'aș putea
să crez o ființă prin puterea cuvîntului, o
ființă care printre oameni să fie ceea-ce
floarea de Lotus este printre flori? Făc se
aceasta spre bucuria oamenilor și a pământu-
lui. Floare de Lotus, preschimbat-te într'o
fecioară vie și apară înaintea mea!”

Unda se cutremură ușor ca atînsă de
aripile unei îndunele, — noaptea se limpezi,

luna străluci mai viu în tărzie, privighetorile
cântară mai cu foc și pe urmă amuțiră fără
veste. Și minunea se săvârși: în fapt de om.
Înșuși idolul rămase uimit.

„Ai fost o floare a lacului” — zise
dînsul — „fi de acum a floarea gândirii
mele și grăsește!”

Atunci copila începu să șoptească așa
de lin, ca foile albe de Lotus când adierile
verii le sărută.

„Doamne! Schimbătu-m'ai tu într'o
ființă vie; ce sălas îmi vei dăruia acum?
Cugetă. Doamne, că atunci când eram încă
floare, tremuram și-mi închideam foile la
ori ce adiere de vînt. Mă temeam de ploile
repezi și de furtună, mă temeam chiar de
trăznet și de fulger, mă temeam chiar de
arșița soarelui. Chematu-m'ai să fiu între-
parea floarei de Lotus, și ca dînsa mă tem
acuma, Doamne, de pământ și de toate câte
se află pe lume... Unde-mi va fi dat să locuiesc
așa dară?”

Kryschna ridică ochii cumișți către
stele, sămase puțin pe gânduri, apoi în-
trebă:

„Vrei tu să trăiești pe culmile munți-
lor?”

„Acolo e zăpadă și fîg, Doamne;
mă tem.”

Kryschna se așeză pe un bolovan și-și
sprijini pe mână capul. Copila tremură spă-
riată în fața lui.

În vremea aceea amijitul de ziuă în-
cepu să limpezească cerul la răsărit. Unde

musicale (d. es. una intru amintirea lui V. Alexandri, alta intr'alui Mihail Viteazul). Dar pe terenul social: petrecerile aranjate în provincă, ear mai pe sus de toate balul Animei, care e deodată al elitei din Cernăuți; la finea cuvântării predă treicolorul on-alesului president Maximilian Hacman.

Acesta apoi desfășură în cuvântarea program ideea, că scopul societății este ar născuțea lui va fi, ca pe calea cunoștin- și trecutul să te formeze din juminea o școală pentru cultura și creșterea caracte- rilor naționale.

Șirul orațiilor se continuă la adresa universității și a rectorului, Mgf. Sale dlul Dr. Emilian Voitschi, prof. la fac. theol. din partea stud. Latia), — [la adresa socie- tății pentru cultură și lit. română în Bucu- rina și la „Armonia“ soc. de cântare în ec (G. Tofan), —] la adresa membrilor ono- rari și emerițați ai „Junimei“ (N. Balan), — [...] pentru „Deșteptarea“, organul parti- cului naț. popular din Bucovina (Burac), — pentru dame (Repcean) — câtră „Academia ortodoxă“ și „România Jună“ (Zeleschi), — câtră comitonișii Sârbi și soc. rusească „Karpat“ (Tomasciuc), — câtră popor (Lucac).

Toate orațiile au corespuns, și mai ales două a d-lui Luția despre valoarea științei în viață și progresul la care con- tribuiesc academiile de științe, și a d-lui N. Balan, (stud.) theolog transilvănean), de- spre datoria de a munci.

Responsurile la orațiuni au fost de dl instructive. — Mgf. Sa dl rector Dr. E. Voitschi, mulțumind, arată originea acade- miilor de științe, și a societăților academice; vorbește despre sfințenia ideilor acestora, și că aceste sunt realizabile în viața popo- rului română bucovinean prin mijlocirea „Junimei“.

Venerabilul, prof. theol. Eusebiu Popo- vicu asigură „Junimea“ despre simpatiile bătrânilor și și exprimă nădejdea, că pe calea culturii, răzmasă pe principii etice, pe credință și pe studiu neobosit va scoate „Junimea“ la culmea cauză, căreia vrea să-i ser- vească.

Dorm Popovici, în numele membrilor emerițați, mulțumeste, și în cuvinte bine- științite și însușite arată forța de rezistență a Românilor în trecut și puterea lui de viață în viitor.

Dionisiu cav. de B. j. m., președ. soc. pentru cultură și lit. rom. în Bucovina în- vederea, că numai pe calea culturii na- ționale își va putea elegta românul buco- vinean poziția ce i se cade în țară; stăruie la junimea pentru lărgirea cercului inteli- genței poporului și-a pune la cale în popor acțiuni culturale.

Eus. Hosiținc, din partea soc. de cân- tare „Armonia“ face psihologia cântecului, arată rostul lui în viața sufletului și rolu- lui în dezvoltarea vieții românești.

Const. Beradiu, redactor al „Deștep- țării“, arată bazele pe cari stă lupta parti- cului popular național d. a apărării interesele naționale și bisericești, insistând la fine ca „biserica a neamului să rămână“.

S'a răspuns apoi și din partea Acad. ort. „România Jună“, soc. rusească „Kar- pat“, a sârbiilor prin D-rul V. Vuici, ear la

lacului, palmierii și trestile de bambu erau ca suflătoare în aur. Cerul lebedelor albe și al cucorilor vinești prinse a se desluși peste ape, păunul prin pădurii; — deodată răsuna strunele întinse pe scoica de mărăgărit și se auziră cuvintele cântării omenești.

Kryschna se deșteaptă din vis, și zise: „Poetul Walmiki salută răsăritul soarelui“.

Atunci se desfășură perdelele de flori purpurii ce acopereau lianele, și de-asupra lacului apăru Walmiki.

Când sări dintr-o intrupată floare de lănuță, încetă din cântec. Scoica din mână răsună încet la pământ, brațele îi căzură de alungul soldarilor, rămase astfel tăcut, ea și cum marele Kryschna l-ar fi schimbat într-un copac ce se oglindește în apele lacului. Idolul se bucură de minunăția operii sale și zise:

„Deșteaptă-te, Walmiki, și grăește.“
Ear Walmiki grăi;
„...Iubesc!“

Acesta fu singurul gând și numai acest gând avânt putu să-l rostiască. Figura lui Kryschna strălucii deodată.

„Fermecătoare copilă — și-am găsit în sfârșit un colț de lume, vrednic de tine în locuința în inima poetului.“

„...Iubesc!“
Voința puternicului Kryschna, voința idolului, începu să strângă pe copilă către

fine, din partea poporului, gospodarul (econo- mul) Percec.

În scurt, din orațiunile tinerilor a trans- pirat entuziasmul, ear din responsurile bă- trânilor (dacă ni-ar fi permis a-i nomi ast- fel pe tot) izbucniră și acele momente cardinale, pe cari se poate întemeia o luptă reală a vieții pentru a fi dusă la isbândă; a fost ocazia asta, când bătrânii să se bucure de tinerii lor devotați în inimile lor ear tinerii să ia învătătură și curaj din vor- bele bătrânilor sfătoși.

O deosebit de bună impresie a făcut gospodarul Paul Percec, din Crasna, prin cuvintele lui, în frumoasa limbă moldove- nească, bine măsurate, ici-colo improvizate cu o admirabilă dibăcie, și cu o prezență ce ar face onoare și unui orator de profesie. Întreg publicul din sală se gălmădise în jurul lui, ca cu atât mai bine să-l audă pe acest țeran, inteligent din fire, cum știe să vorbească până la înduioșare despre greul ce apasă umerii poporului. Arătat a cum poporul de multe ori este nebăgat în seamă, până și de nuli din ai săi, cari nu- mai atunci vreau să știe de voia poporu- lui, când cu voturile lui „pun la cale domnil mari“ — vorba proprie, — și chiar pentru asta deusul vede salvarea intereselor poporului numai prin partidul național popular. Desvorta apoi ideia datoriei cărturarilor de a grăi „să nu între vermi la rădăcina arborelui, pentru-că vesteji se- vor și cele mai puternice și frumoase ra- muri“, vorbită despre brațul poporului care în trecut cu j. r. t. de sânge a apă- rat patria, iară zi brăzdează ogoarele pentru ca să poată da jerfa de ban, ce i- cere datoria de cetățean, și și exprimă durerea, că altă îndreptățire și libertate nu i se mai recunoaște poporului român din Bucovina, ba din „contră se incurcă și pa- ragrafi de lege“ când e vorba de dreptă- tea românilor. ș. a. — Aplausele și acia mașiniile nesfârșite au fost răsplata acestui brav țeran, care, talmăcind durerea și aspi- rațiunile țeranului bucovinean, a inspirat tuturor celor prezenți nădejdea că, în cu- rînd ori mai târziu, dar sigur, are să urce valorarea poporului român de-aici pe câtă vreme vor răsări în popor atari spirite ager pătrunzătoare în trebuințele vieții de toate zilele.

Un incident dureros, ce a atins toată suflarea românească — moartea bătrânului dascăl românesc, V. A. Urechia — a fost resimțită și în societatea „Junimea“, al cărei membru onorar fusese mult regretatul de- funet. Pietatea către memoria marelui de- cedat s'a manifestat deja la începutul co- mersului, în decursul dării de seamă a presidentului, prin sculare și prin aceea, că cea atât de veselă parte neoficială a comersului de asta dată a rămas.

Tot din motiv de pietate „Junimea“ va ține Joi, în 12 l. c. n., un parastas în biserica catedrală, urmând după amiază o ședință comemorativă, și purtând treico- rului în semn de doliu în flor neagră în curs de șase săptămâni

g-l.

inima poetului. Idolul face inima poetului străvăzătoare ca un cristal.

Veseli ca o zi de vară, potolită ca un val al Gangului, intră copila în locuința- i menită. Dar deodată, când pătrunse cu privirea mai adinc în inima lui Walmiki, obrăjit ei pâliră și spaima o cutremură ca un vânt rece. Kryschna se minună.

„Floare intrupată“ întreabă dinșul — „oare și inima poetului te înspăimântă?“

„Doamne“ răspunse copila „undem! ai poruncit să locuiesc? În inima aceasta am zărit culmi tetroenite, ape adinci pline cu ființe ciudate, stepe cu furtună și vânturi și peșterile întunecate ale Florei; mă tem deci earăș, Doamne!“

Dar bunul și marele Kryschna grăi:

„Liniștește-te, floare intrupată. Dacă în inima lui Walmiki dorm singuratică troene de zăpadă, fi tu adierea primăverii care le topiește; dacă înăuntru ei sunt ape adinci, fi tu mărăgăritarul adincimilor; dacă ascunde în ea pustiul unei stepe, sădește-i tu floarea norocului; dacă înăuntru ei sunt peșteri întunecate, fi tu în acel întunec o rază de soare...“

Ear Walmiki, căruia i-se desleagă deodată graiul, adanse;

„Și fi binecuvântată!“

„SEMĂNĂTORUL“

revistă literară săptămânală

va apare la 2 Decembrie.

Directori: **A. Vlăduță și G. Coșbuo.**

Redacția și administrația:

București, strada Regală Nr. 6.

Abonamentul 10 lei pe an.

O recomandăm cu căldură tuturor ce- titorilor noștri.

NOUTĂȚI.

ARAD, 17 Decembrie n. 1901.

Pentru ridicarea comerțului exterior. Ministrul de comunicație Hegodius protejează să facă vagoane noue pentru transportarea de ouă, carne și poane. Pentru acest scop s'au și rezervat 4 milioane coroane în contul bud- getului viitor.

Prânz festiv. Eri comitele suprem al Aradului, dl Urban Ivan, a dat un prânz festiv, la care dintre fruntașii români au fost invitați d-nii Dr. N. Oncu, M. Velicic, P. Trața și Dr. I. Suciu.

Restaurarea în Torontal s'a făcut eri și s'a terminat cu înfrângerea partidei fișpanului. Vicișpan s'a ales Delimanich, pe care nainte vreme fișpan- ul îl silise să părăsească acest post. Au căzut la alegere și alți protejați ai fișpanului, dintre cari Kajtar, fibirau în Alibunar, s'a împușcat. Alții au fost suspendați, nainte de alegere, de comisa- rul guvernial Kaffka.

Averea kulturegyletului. Din Cluj se anunță, că, după-cum s'a constatat oficios în ședința direcțiunei, averea kulturegyletului e 2 milioane 752.774 coroane 35 fileri.

Duel respins. Din Paris se a- nunță: Marchizul De Chauvelin a pro- vocat la duel pe marchizul colonel D'Elbre, pentru-că acesta a publicat o scrisoare din memoriile marchizei de Larouche-laguelin și pe care mar- chizul Chauvelin le-a aflat de ofensă- toare. D'Elbre a respins provocarea la duel pe motivul că din convingere religioasă nu duelează.

Cronica din Belgrad Nu mult după- ce regele Serbiei Alexandru o luat de ne- vastă pe Drag. Mașina, femeie din o familie mai simplă, a numit ministru de reșeb pe colonelul Milos Vasici ear pe Petru Marin- covici ministru de culte. Cei doi ministri trăiau în cea mai bună prietenie până ce lui Marinovici nu i-a bătut la ochi frumoasa și tinera nevastă a ministrului de reșeb. Lucrul, să înțelege, a devenit secret public, și soții cari până atunci duceau o viață fa- miliară fericită, au intentat divorț. În zilele acestea a adus sentință tribunalul sârb bise- ricesc și pe baza aceea că, numiții căsătoriiîi nutresc ură unul contra celuilalt i-a despăr- țit. După legile bisericești ortodoxe ura e destul motiv pentru divorț. În societatea din Belgrad lucrul acesta formează temă de discuție.

Procesul lui Palizzolo. E deja a doua lăuș de- când se pertractează în Bologna procesul de asasinare alul Notarbartolo cu a cărui concepție intelectuală este acusat Pali- zolo, fostul deputat și Palermului. La per- tractare până ieri nu s'a putut documenta nimic hotărât; ieri însă după cum se anunță din Bologna, Pietro Diesti, șeful gărei din Termin-vineret, a recunoscut hotărât între acuză și pe Fontana, ca și pe acela care s'a urcat în cușorul lui Notarbartolo. Când ară- tase pe Fontana care ședea între acuză și, zicând că probabil el va fi ucigașul, acesta păi, început a tremura și era aproape de leșin. Fontana a fost în serviciul lui Palizzolo și e posibil că sub decursul pertractării și mărturisii și pentru apărarea proprie. Acea- stă revelațiune în mersul procesului a făcut mare senzație în toată Italia.

Îsvoarele vinderătoare ale Karlsbadu- lui. Se anunță din Karlsbad: Unul dintre cele mai vechi îsvoare ale Karlsbadului despre care cronica veche face amintire,

asa numitul Fresser, după-cum se pare, a fost regăsit. Pe calea Mühlhammer adică a isbucnit un isvor cald, care probabil e identic cu Fresserul. Isvorul vechi l'au în- fundat în 1890, din întâmplare cu ocaziunea dărîmării unei case.

Cum a câștigat Sully Prudhomme pre- miul Nobel? E o interesantă istorie chipul cum a câștigat Sully Prudhomme premiul Nobel. După cum să stie, Nemții au reco- mandat pe postul din Provence Mistral. Șanse de reușire au mai avut și Rostland, D'Annunzio și Echegaray. La Sully Prud- homme, care în timpul din urmă n'a lucrat nimic mai interesant nu s'a gândit nime și nici el dar nu putea conta la premia. Pri- mul lui întim înse Paris Gaston tocmal na- intea concursului a tipărit manuscrisul lui Prudhomme intitulat: „Testamentul meu poetic“, l'a aceasta a mai alăturat un studiu al său scris despre Sully Prudhomme și provăzându-l cu recomandăția a 18 acade- mician, la trimis la Stockholm. Cunoștin- țele lui Gaston în cercurile sociale și știin- țifice din Stockholm apoi a făcut celelalte. Prudhomme și personal s'a prezentat în Stockholm așa că s'a putut apoi întoarce acasă sigur de isbândă.

Înjurie gravă. Tribunalul civil de Sena a hotărât că „faptul că o femeie rămâne în relațiuni cu una din prietenile sale, cu toate că bărbatul său i-a interzis aceasta și chiar o primește în absența bărbatului, con- stitue o insultă gravă pentru bărbat“.

Patti și Jongleurul. Zilele trecute Patti, vestita cântăreață se găsea într'un mic orașel din Angltera.

Aflând că la sosirea sa se va da un concert în vederea unei opere de binefa- cere. Adelina Patti eferi concursului său.

Ceremonia avu loc, Patti cântă trei balade admirabile.

La urmă președntele operei de bine- facere mulțumi d soarei Patti cu următoa- rele vorbe:

„Vă mulțumesc d soară, ați cântat foarte bine, și cu toate că n'am onoare să avem la mijlocul nostru pe vestitul Harry Hook jongleurul, tot ne-am amuzat oare- cum“.

Un banchet original. În zilele tre- zute a avut loc într'un restaurant din Bos- ton un banchet foarte interesant. Nu erau milionari cei ce benchetuiar, ba natura le-a denegat chiar și calitățile omenești. Iubilantul Ali Hassan, care și serba ani- versarea 25 e dăruit din belșug. Acest ti- ner avea o înălțime de 2 mt. și 18 cm. Vecinul lui căpitanul Thinimit, e un pitic scoțian are o înălțime abia de 78 cm. La stânga lui Ali sta cea mai corpulentă pereche din America, Lui Maban și gingașa lui so- ție, ambii soți cântăresc 1100 fuși. Unul lângă altul ședea cei patru frați giorgiani. Toți negri ca tăciunele, numai nasul și fruntea te e albă ca zăpada. Sosei omul- cămăla, un chinez care tot la două ore b'a 5 vedre de apă. Dacă ar bea champagne, ar da faliment Vanderbilt. Era acolo și francesul celebra care trăiește pe contul urciunilor lui (e cel mai urât om din lume). Cu toate acestea n'a stricat apetitul per- rachei Maban care a comandat 12 perechi de pul. chinezul a consumat cinci kgr. de risoto (urez cu unt).

Simpaticul iublant a început cu masa ca 30 ouă crude și un kgr. de pește, a continuat cu cinci bifecuri și a terminat cina cu 1/2 kgr. caș de Elveția. Beuturi spirtoase nu s'au beut, numai 14 litre limo- nadă.

ULTIME ȘTIRI.

Londra, 17 Dec. Știri sosite din Ikandler (pământul zulușilor) asigură că nu de mult lângă Luneberg a fost o luptă mare, în care Botha a rămas rănit grav d'un glonț din josul ge- nunchelului.

Candidat de avocat

care și e românește poate fi aplicat în can- celaria avocatului Dr. Merö Samu în Boroș- tneu (Boroș Jerő, com. Aradului). A se adresa deodată.

668 1-2

Editor Aurel Popovici Barcianu.
Red. respons. Ioan Russu Șirianu.

Căile Ferate Ungare Mersul Trenurilor.

— In vigoare dela 1 Octombrie. —

Pleacă din Arad:

Spre Oradia	
Tren de persoane la orele	5.10 a. m.
Tren accelerat	8.18 a. m.
de persoane	11.20 a. m.
mixt	3.56 p. m.
accelerat	4.21 p. m.
de persoane	9.35 p. m.

Spre Ardeal:

Tren de persoane	6.35 a. m.
accelerat	12.11 p. m.
până la Soborșin	2.04 p. m.
de persoane	4.30 p. m.
accelerat	7.28 p. m.

Spre Timișoara:

Tren de persoane	6.20 a. m.
mixt	11.56 a. m.
	5. — p. m.

Spre Seghedin

Tren de persoane	7.12 a. m.
	4.09 p. m.

Spre Brad

Tren de persoane	6.25 a. m.
mixt	12.06 p. m.
până la B. Sebiș	5.20 p. m.

Soseso la Arad:

Dela Budapesta.

Tren de persoane	6.05 a. m.
mixt	9.10 a. m.
accelerat	12.51 p. m.
de persoane	3.55 p. m.
accelerat	7.11 p. m.

Dinspre Ardeal.

Dela Soborșin la orele	6.50 a. m.
Tren de persoane	10.50 a. m.
seara	2.30 p. m.
Dela Rádna după amiază	2.30 p. m.
Tren accelerat	4.06 p. m.

Dela Seghedin

Tren mixt seara	8.38 p. m.
de persoane	7.06 p. m.

Dela Brad

Tren de persoane	8. — a. m.
mixt	11.03 a. m.
de persoane seara	6.36 p. m.

Băile dr. P. Opre (foste „Katalin“.)

Piața Tököly, colț cu strada Lazar Vilmos.

Pentru domni și dame.

Modern aranjate: băi de aburi, basinuri mari cu apă caldă și rece, — băi de vană. Dușuri excelente.

Pentru bolnavi îngrijire și tratament nou, după cele mai noi cuceriri ale științei.

Prețuri moderate.

508 22—

AVIS.

Avem onoare a aduce la cunoștința Onoratului public român din Arad și provincia, că ne-am deschis

atelier de croitorie

în Arad, strada bisericii (Templom-uteza), pregătim tot felul de haine barbătești și de copil. *Croitul după ultima modă.* Comandele se efectuează grabnic și cu cea mai mare promptitudine.

Pe seama mult Onorațiilor preoți pregătim reverenți conform prescripțiilor.

Rugându-ne de sprijinul Onoratului public român.

Semnăm cu stimă

Iosif Vue și Francisc Dengelegi,

642 8—10

croitorie de haine barbătești

— în Arad, vis-à-vis de poșta. —

Cele mai ieftine prețuri. Telefon 471.

Prilegiu de cumpărări ieftine!

Telefon 471.

Telefon 471.

Succesorul văduvei Sütő József-né

URBANE.

Magazin cu porțelan, oglinzi, lămpi și vase de peatră
ARAD, strada Forray Nr. 2 c.

Nemai sunt plângeri privitoare la filarea lămpilor.

Lăcurile au fost îndreptate de succesorul văduvei, Sütő József-né, de Urban E., care are magazinul din strada Forray nr. 2 c.

Am introdus petrolul cristal alb, fără miros, pe care îl vând cu 20 cr. litrul, expediez și prin comanda telefonică nr. 471 la dorința orișei unde, am magazinul demn de văzut.

Asortiment bogat de lămpi pe masă, olivătoare de tuban, lustre, de perete și pentru bucătărie, pe cari deoare ce le-am cumpărat ocazional le vând așa de ieftin încât publicul cumpărător cu adevărat va fi surprins.

👉 Cadouri folositoare de ocazie cu prețuri foarte scăzute. 👈

Porțelanuri de Carlsbad, servicii pentru masă, serviciu de ceașcă, cafea, spălător, foianțe, engli zeri și sardinelle, servicii de sticlă și obiecte de lux.

Oglinzi, icoane, rame mare asortiment.

Tacâmuri, (lingure, cuțite și furculițe) de Alpaca din Berndorf.

Orice comanda în sticlă cu prețul cel mai potrivit, pregărim bine și ieftin.

666 2—6

Mare asortiment de rame.

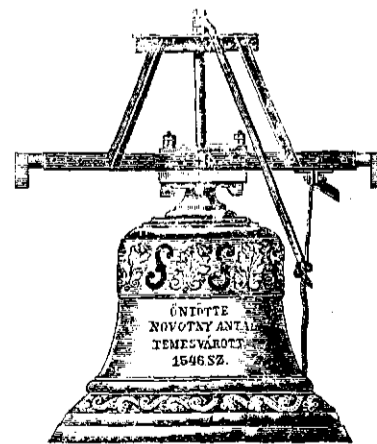
Premiat cu medaliă cea mare mîtenară la expoziția din Budapesta în 1896

Turnătorie de clopote și de metal
a lui

Antoniu Novotny

în Timișoara-Fabrică,

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu adjuștări de fer bătut, construite spre a la lăture cu ușurință în ori ce parte, în căță ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea ce sunt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provezute în partea superioară — cu vobua — cu găuri după figura S și pentru aceea au un ton mai intens, mai adânc, mai limpede mai placut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem ve hiu, așa că un clopot patentat de 327 kg este egal în tonul unui clopot de 408 kg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adjuștare de fer bătut — ca și spre turnarea de toate de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

👉 Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătuit și franco.

505 60—